

NR 2 2021

PETRUS

Tidning för Klövedals, Rönnängs, Stenkyrka och Valla församlingar

Svenska kyrkan

TJÖRN

...å andra sidan...

Det blir inte alltid som man tänkt sig. Sommarpetrus skulle ha kommit ut redan för några veckor sedan och innehållet skulle ha varit fullt av aktiviteter. Nu blev allt försenat och det vi bjuder in till får ha underrubriker som avstånd och försiktighet. Men var sak har sin tid. Så det blir nog bra ändå. Och visst anar vi väl ljuset? På så många olika plan nu när vi klivit in i sommarmånaderna och allt fler blivit vaccinerade.

Och så är det ju så att vissa saker ändå alltid är de samma. Visst tänker vi fortfarande kring sommarvädret och vi längtar efter färskpotatisen och jordgubbarna. Det som hör sommaren till. Oavsett.

Och vår gemensamma historia är densamma. Om kyrkskeppens historia kan du läsa på sid 8. Jag trodde att dessa finsnidade fartyg fanns i alla kyrkor, tills jag flyttade runt i Sverige. De förekommer så klart bara där havet varit närvarande i samhället. Så som det är på Tjörn. Alltid har man något nytt att lära.

Jag har fått ett nytt intresse. Jag vet ännu inte om jag har några gröna fingrar, men numera är de ofta jordiga i alla fall. I min trädgård försöker jag mig på lite odling. Så därför är det så roligt och fint att få läsa om det blomsterprojekt som pågår i Valla församling. Hur närområdets blommor varje vecka pryder altarbordet. Året om. Läs mer på sid 10.

Sedan påminner jag om 19 september då det är kyrkoval. Redan fyra år sedan sist! Vi får aldrig ta demokratin för given.

Sedan finns så klart korsordet med och delar av det program vi erbjuder. Och annan läsning. Trevlig sommar önskar jag er alla!

TINA AUGUSTSSON
KOMMUNIKATÖR

PETRUS Nr 2 2021

KLÖVEDALS, RÖNNÄNGS, STENKYRKA OCH
VALLA FÖRSAMLINGAR

Redaktion:

Tina Augustsson
Kommunikatör
tina.augustsson@svenskakyrkan.se
0733 230 502

Johan Ernstson
Kyrkoherde, ansvarig utgivare
johan.ernstson@svenskakyrkan.se
0733 230 503

Delas ut till alla hushåll på Tjörn och till alla fritidshushåll.

Upplaga: 13 000
Tryck: Risbergs Information & Media AB

Petrus trycks på miljövänligt papper

Ansvarig utgivare: Johan Ernstson
Titta gärna in på vår webbsida:
www.svenskakyrkan.se/tjorn

*Om inte annat anges är bilderna
tagna från Svenska kyrkan Tjörns bildarkiv.*

Följ oss på vår blogg:
<http://blogg.svenskakyrkan.se/svenskakyrkantjorn/>

Svenska kyrkan Tjörn
Hamngatan 17, 471 32 Skärhamn
Telefon växel: 0304 66 00 55
www.svenskakyrkan.se/tjorn

DÄRFÖR HAR DU FÅTT DENNA TIDNING

Distribution av denna tidning är oadresserad direktreklam (ODR). Den tjänsten får Posten sälja för så kallad icke kommersiell information. Dit hör till exempel information från politiska partier och religiösa organisationer. Den här typen av information delas ut oavsett om man undanbett sig reklam eller inte. Vi vet att varje gång vi delar ut information på det här sättet blir en del glada och andra irriterade. Till er som inte vill ha tidningen ber vi om ursäkt att vi stör och ber er lägga den i pappersåtervinningen. Er andra önskar vi en stunds trevlig läsning.

sid 2	... å andra sidan
sid 4	Tankar nu – för tiden
sid 8	Kyrkskeppens historia
sid 10	Året runt med blommor
sid 14	En värld av klanger
sid 17	Musik på Tjörn i sommar
Sid 18	Pilgrimsvandringar
Sid 19	Öppna kyrkor
Sid 21	Act – Kaffe med hopp
Sid 22	Notiser
Sid 23	Kyrkoval
Sid 24	Sommarhälsning från biskop Susanne
Sid 26	Kontakt/adress
Sid 27	Korsord
Sid 28	Konfirmation

Foto: Svenska kyrkan Tjörn

SID 8 KYRKSKEPPENS HISTORIA

Foto: Svenska kyrkan Tjörn

SID 10 MER ÄN EN BLOMMA – SOLIDARISKT ALTARBORD

Foto: Privat

SID 14 EN VÄRLD AV KLANGER, ORGELBRUS I AUGUSTI, FÖR ALLA ÅLDRAR.

Nästa nummer av **PETRUS** utkommer i början av september. Saknar du tidningen i din brevlåda kan du hämta den i närmaste kyrka på Tjörn eller på pastorsexpeditionen.

Svenska kyrkan
TJÖRN

JOHAN ERNSTSON
KYRKOHERDE

TANKAR NU - FÖR TIDEN

DU MÅSTE FINNAS...

Jag hörde på radion om bemannade rymdfärder till Mars. En resa där man vet att ingen returbiljett finns - resan tar för lång tid. Tanken skrämde radiopratarerna lite, och även mig. Men så tänkte jag efter...

Var det inte precis så för människor som emigrerade från vårt land förra och förrförra seklet? Utvandrarna lämnade allt, med hopp om ett bättre liv för sig själva, men kanske främst för sina barn.

Otaliga är berättelserna, amerikabreven och sångerna om den stora saknaden..."nu är det midsommar och dans, hos far och mor". Astrakanen, äppelträdet, som med sitt frö från "hemma" härbärgerar hemlängtan. Allt buret i förtröstan till och tro på en närvarande Gud.

Ett hopp som gav kraft för många, och som även var en del av anledningen till hela resan - att kunna få leva ut sin tro.

I musikalen Kristina från Duvemåla sjunger Kristina:

"Du måste finnas, du måste - jag lever mitt liv genom dig. Utan dig är jag en spillra på ett mörkt och stormigt hav."

Kanske tänker vi att det är uttryck för desperation, men för mig är texten istället tydligt hopp och direkt tilltal. Ett tilltal till den som bär världen - vad som än händer! Min Gud! Du måste finnas - du finns!

Jag vet inte varför de stroforna blivit så tydliga för mig i det senaste? Jag har hört dem så många, många gånger - men nu nynnar jag på sången mest hela tiden. Så slog det mig,

Foto: Gustaf Helsing IKON

Vi lever våra liv genom dig - Gud - utan dig är vi spillror. Låt oss ta med det in i sommaren och med förundran och tacksamhet ta tid att stanna upp och få kraft för vidare vandringar utan återvändo...

det är resan utan returbiljett – och den är vi ju ständigt på. Livet självt är vår resa och den rör sig hela tiden framåt. Way of no return! Och tiden som vi nu lever i, just precis nu, pandemin, har också många likheter med prövningar, hot och utmaningar som människor före oss har genomlevt i den handfasta resan utan returbiljett. Samtidigt som allt hänt innan, så händer det parallellt i vår tid och hela tiden runt oss.

Jag är fullt medveten om att jag, att vi, är privilegierade - våra prövningar är futtiga i jämförelse med så många andras - både historiskt och i nutid. Men, när det är sagt, så är detta ändå en del av mitt liv just här, just nu. En resa - utan retur - som jag kan känna tacksamhet och förundran över.

Kanske kan vi tänka att resan, livet, är orättvist och att det är förmätet att bära tacksamhet och förundran inför det som är så olika och ojämnt fördelat? Men jag kan också tänka att det handlar mer om tid och att kanske ta sig möjlighet att stanna upp, för att se och ta in.

För i min egen förundran ryms också sorg, motgångar och förtvivlan - alla dagar blir inte som jag önskar eller hoppas, men de är ändå med och formar en helhet tillsammans med ljuset och glädjen. En helhet som gjort och gör mig till den jag är...inför det får jag, får vi, förundras!

I den tanken behöver vi ibland få vila, få förtröstan och hopp! I mötet med och närvaron av en Gud som, trots allt, är kan vi stämma in i orden och säga: Du måste finnas, du måste, utan dig är jag en spillra!

Vi lever våra liv genom dig - Gud - utan dig är vi spillror. Låt oss ta med det in i sommaren och med förundran och tacksamhet ta tid att stanna upp och få kraft för vidare vandringar utan återvändo - längs stigen som aldrig tar slut...

Du måste finnas - du finns!

**JOHAN ERNSTSON
KYRKOHERDE
SVENSKA KYRKAN TJÖRN**

Du måste finnas

Text av Björn Ulvaeus & Benny Andersson,
framfördes av Helen Sjöholm i första uppsättningen av musikalen Kristina från Duvemåla

*Du fördrev mig, Gud
Från mitt hemland slets jag bort
Här är jag en flykting och en främling
Och det ödet finner jag mig i*

*Men du tog mitt barn
Och du tar mig från min man
Jag kan inte längre se en mening
Vad är det du vill?
Vad ska jag tro...*

*Tanken är svindlande
Framför mig gapar en avgrund
Hela mitt väsen gör uppror och vill säga nej
Frågan är väckt
Och nu darrar min själ inför svaret
Att du inte finns till
Fast jag trodde på dig*

*Vem skulle hjälpa mig uthärda livet här ute?
Vem skulle ge mig den kraften som jag måste få?
Vem skulle trösta mig, jag är så liten på jorden?
Om du inte fanns till
Ja, vad gjorde jag då?*

*Nej, du måste finnas, du måste
Jag lever mitt liv genom dig
Utan dig är jag en spillra på ett mörkt och stormigt hav
Du måste finnas, du måste
Hur kan du då överge mig?
Jag vore ingenstans
Jag vore ingenting om du inte fanns*

Foto: Johannes Frandsen IKON

*Aldrig förut har jag haft det i tal eller tanke
Det lilla ordet som skrämmer och plågar mig så
Ordet är "om", om jag bett alla böner förgäves
Om du inte finns till
Vad ska jag göra då?*

*Vem skulle känna min ånger och sedan förlåta?
Friden i själen, ja, vem skulle skänka mig den?
Vem skulle så ta emot mig till slut efter döden?
Om du inte fanns till
Vem tog hand om mig sen?*

*Nej, du måste finnas, du måste
Jag lever mitt liv genom dig
Utan dig är jag en spillra på ett mörkt och stormigt hav
Du måste finnas, du måste
Hur kan du då överge mig?
Jag vore ingenstans
Jag vore ingenting om du inte fanns*

*Du måste finnas, du måste
Hur kan du då överge mig?
Jag vore ingenstans
Jag vore ingenting om du inte fanns*

KYRKSKEPPENS HISTORIA

DET FINNS VISSA SAKER SOM MÅNGA ANSER SJÄLVKLARA I EN BOHUSLÄNSK KYRKA. SKEPPET I TAKET ÄR EN SÅDAN SAK. DET SÅ KALLADE VOTIVSKEPPET – SOM I DE ALLRA FLESTA FALL INTE ALLS ÄR ETT SÅDANT, UTAN ETT VANLIGT KYRKOSKEPP. INTE ATT FÖRAKTA DET HELLER.

Skeppens historia började på 1500-talet – vid Medelhavet och då som målningar. Sanningen att säga, är det nog inte så få av oss som från och till har ägnat minst lika mycket uppmärksamhet åt skeppet som hänger i kyrkan som åt det prästen för tillfället håller på med.

Det är kanske inte så underligt - ofta är det vackra skepp, tillverkade av skickliga fingrar. De kallas inte sällan fortfarande för votivskepp, men är det endast mycket sällan. Ty för detta krävs det speciella omständigheter.

BÖN TILL JUNGFRU MARIA

Ett votivskepp. Modell eller målning – skall ha sitt ursprung i en gåva, och inte vilken gåva som helst. Det skall vara en gåva som utlovas i en bön vid sjönöd. En bön som oftast var till Jungfru Maria eller till Sankt Nicholas som var sjömännens skyddshelgon. Votiv betyder löfte och för det mesta var det en bild eller en modell av det skepp som bönen kom ifrån, som skänktes. Om den nödställda bara klarade sig, så lovade han att skänka en gåva till sin hembygds kyrka.

Vi har faktiskt ett ganska känt exempel just på Tjörn. Nämligen i det brev som Margareta Huitfeldts son Iver skrev till sin mor före sin död. Där förklarade han att det vara hans önskan att en summa pengar skulle sättas av efter ett löfte han gav i just sjönöd. Hans mor fick bestämma summan. Just Valla kyrka - hans hemkyrka – finns inte nämnd, så gåvan gick sannolikt någon annanstans.

KALKADES ÖVER

Det var i slutet av 1600-talet som gåvorna dyker upp som modeller, berättar Peter Skanse, som kan åtskilligt om allt som rör skepp.

– Det växte stort under 1700-talet, men nu är det fortfarande votivskepp, säger han. Skeppen kom från löften i nöd.

– Men så kommer 1800-talet, med en ny syn på kyrkan. Målningar kalkades över och skepp togs bort – församlingens uppmärksamhet skulle inte ligga på annat än själva gudstjänsten.

Många av skeppen försvann under den tiden. De kanske såldes, eller placerades om

eller – ja, helt enkelt försvann. Men nya tider kom och nya skepp kom till kyrkorna – främst till dem vid landets kuster. Nu var det dock sällan äkta votivskepp utan det vi idag ser är nästan uteslutande så kallade kyrkoskepp. Som kan sägas hänga där som utsmyckning, och som skänkts av modellbyggare som nästan alltid själva varit till sjöss.

VISAR VINDEN

Många är de kyrkor som har fler än ett och det finns fortfarande skepp som enligt traditionen besitter kraft. Så till exempel skeppet i Rönnängs kyrka. Det sägs att detta skepp talar om vilken riktning vinden kommer att få. En viktig upplysning för de sjömän som skulle ge sig av ut på sjön. Ett antal skepp i Bohuslän anses ha denna förmåga.

BENGTÅKE CARLSON

*Fakta från boken:
Kyrkskeppen vid Västerhavet
av Håkan Tollesson.*

*Foto: Svenska kyrkan
Tjörns bildarkiv*

KLÖVEDALS KYRKA

*Fyrmastad bark
med namnet Rex
av Haugesund.*

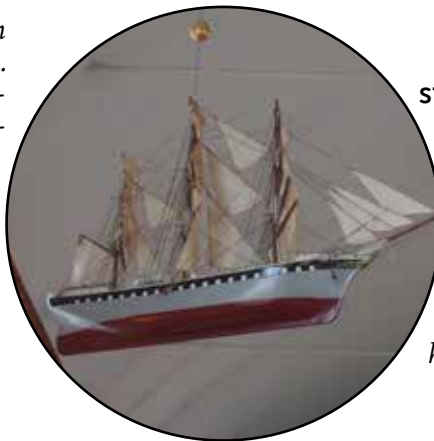
*Denna köptes in
1951, med donerade
pengar från Beta
Pettersdotter samt
Elias och Johanna*

*Helgesson, Klövedal. Det fanns ett skepp re-
dan tidigare men detta såldes och försvann.*

KLÄDESHOLMENS KYRKA

*Fregatten Wasa från 1803. Ingen
koppling till regalskeppet Wasa.
Däremot tros den föreställa en ost-
indiefarare. Troligen byggd utom-
lands.*

STENKYRKA KYRKA

*En stålfullriggare,
hängdes upp i kyr-
kan 1955. Enligt
traditionen är detta
skepp ett äkta vo-
tivskepp, skänkt av
onämnd som tack för
hjälp i nödens stund.*

RÖNNÄNGS KYRKA

*Fregatt, donerad 1795 av sjökap-
ten Elias Berg, Hättan. Detaljerat
utsmyckad, bland annat med 40
kanoner.*

SKÄRHAMNS KYRKA

Har flera skepp. Det äldsta är barkskeppet Carl av Göteborg, tillverkat och skänkt 1932 av byggmästare Carl Hansson, i Göteborg. Hänger från taket. På orgelläktaren står en modell av den tremastade skonaren Regina av Skärhamn. Den är donerad av familjen Edvardsson till Stenkyrka församling

*1988. I kyrkan finns
också en glasmonter
med en skonare. Skeppet
är symboliskt för den typ
av fraktskepp som hade
sin hemmahamn i Skär-
hamn. Den skänktes till
församlingsgården 1976
av Sören Pettersson samt
ungdomar från orten.*

ÅRET RUNT MED BLOMMOR

Nu är det ungefär två år sen vi i Valla församling tog ett beslut om att arbeta med det som vi kallar "Solidariskt altarbord". Uttrycket är lånat från församlingar som redan har jobbat med liknande projekt en längre tid.

För oss i Valla har det så här långt handlat om våra altarbloomor, men vi har också insett att orden innehåller så mycket mer. För er som inte har hört talas om det tidigare, så blev det viktigt för oss när vi började läsa på om snittbloomor. Det handlar bland annat om blomsterodlingar i länder där människor, framför allt kvinnor, skördar och packar i miljöer där de blir sjuka av de gifter som använts på fälten och även om långa transporter som påverkar vår miljö negativt. Det är lätt att tänka att det vi gör inte tar bort problemen, men vi gör det lilla vi kan.

När vi ser oss omkring i vår närmiljö är det enkelt att se att den är vacker och att vi njuter av det som växer runt omkring oss. En naturlig följd av det är att vi även kan ta med oss denna variationsrika prakt in i det hus där vi firar vår gudstjänst och dukar upp för fest. Och det har vi gjort! Altaret har varit prytt på ett fantastiskt sätt av stort och smått i alla möjliga former och uttryckssätt.

Det är här solidariteten kommer in i vårt

sammanhang. Vi har tillsammans i församlingen ett ansvar och fantastisk möjlighet att få hjälpas åt att vara delaktiga i vår gudstjänst och i vårt församlingsliv. Vi har olika gåvor, möjligheter och intressen av att vara med på olika sätt. Det är vi tillsammans som skapar det vi gör och några av oss älskar bloomor! Det har blivit mycket tydligt de här åren.

En stor del av vårt år är det här arbetet enkelt. Naturen bjuder på det mesta i färg och form. Utmaningen har varit vintern, men vi ser mer och mer av det som finns just då i vår natur och vi har fått lära oss mer om vintergröna växter och vad som fungerar att ta in. Det är också det som vi främst kommer att försöka utveckla den närmaste tiden. Vi glädder oss också åt att flera av de ideella i olika verksamheter har tagit till sig vårt arbete och nu smyckar borden, vid till exempel soppan, med självplockade växter.

I början fanns nog en viss osäkerhet om hur en altarbuketett får se ut, men efterhand när man väl insett att här finns inget rätt eller fel, så har frimodigheten vuxit fram. Den klassiska listan om vilka som är med i gudstjänsten på olika sätt fick en ny kolumn där det går att skriva in sitt namn under rubriken "Bloomor". Det fungerade väl till dess att vi, precis som resten av världen, fick stanna upp och plötsligt anpassa oss till en ny och

*Vi har olika gåvor, möjligheter och intressen av att vara
med på olika sätt. Det är vi tillsammans som
skapar det vi gör och några av oss älskar blommor!*

konstig ordning där egentligen ingenting har varit som vanligt. Under den här tiden som gått har vi i personalen sett till att hålla det igång.

Vi behöver ett vackert altarbord oavsett världsläge. Det ger oss hopp om att vi snart kan ses där igen och bär oss i vår längtan. Vi dukar för alla, men vi äter och firar gudstjänst på olika håll i våra hjärtan. Det av solidaritet till ett betydligt större sammanhang. Och kanske är det så att när du läser detta, så har den handlingen gett resultat.

Ett solidariskt altarbord innehåller så mycket mer än bara blommor till våra gudstjänster. Altaret har ett tydligt symbolvärde för Guds närvaro ibland oss. Det är allas bord som vi får använda och vara nära då vi behöver det. På altaret, det rent fysiska eller det bildliga, får vi lägga fram det som vi för tillfället bär med oss av tacksamhet och bön. Från altaret vill Gud skicka med oss kraft, mod, kärlek

och välsignelse för vårt liv och vårt sammanhang. Det är en samlingsplats för människor som i solidaritet vill hjälpas åt att leva och vara kyrka i vårt närområde och lyfta fram människans unika värde i hela mänsklighetens gemensamma kropp. Solidaritet i stort och smått med utgångspunkt i Guds närvaro, i Guds skapande kärlek, i Guds längtan efter försoning och i Guds förhoppning att vi ska visa på och göra detta tillsammans.

Stora ord, det vet vi, som ändå speglas i det vi gör. I vår gudstjänst i Valla vill vi att det ska bli synligt på olika sätt. Vi plockar blommor för att smycka vårt altare för att glädjas åt det som vi fått. En viktig uppgift för solidaritetens och altarbordets skull.

MALIN RINGFELTER
präst Svenska kyrkan Tjörn,
Valla församling

Foto: Valla församling

ÅRETS SOMMARPROGRAM

SOMMAREN ÄR HÄR OCH VI HAR ETT SOMMARPROGRAM! TIDERNÄR ÄR FORTFARANDE LITE SPECIELLA OCH ALLT ÄR INTE RIKTIGT SOM DET KUNDE HA VARIT, MEN VI BJUDER IN TILL MUSIK, GUDSTJÄNSTER, PILGRIMSVANDRINGAR, ÖPPNA KYRKOR OCH MER ÄN SÅ. ÅRETS SOMMARPROGRAM PRESENTERAS DELVIS HÄR I PETRUS, MEN FRÄMST I KALENDERN PÅ VÅR HEMSIDA.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TJORN/KALENDER

Med reservation för sena ändringar.

Vi hoppas på en sommar då vi kan träffas, om än med avstånd och med förstånd. Delar av programmet blir utomhus och annat med maxantal. Vi följer fortsatt folkhälsomyndighetens rekommendationer. Genom vår hemsida får ni det uppdaterade programmet och eventuella frågor kan ställas via telefon till 0304-66 00 55 eller via epost till: tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se.

Gudstjänster firas varje söndag vid eller i våra kyrkor. Se hemsida eller annons i AnnonsNytt eller ST-tidningen för mer information.

UNDER SAMMA HIMMEL

Coronapandemin har tvingat miljoner människor till ett liv i extrem fattigdom och hunger. Tillsammans med systerkyrkor och samarbetsorganisationer över hela världen, stödjer Act Svenska kyrkan människor att resa sig starkare.

SWISHA TILL
900 1223

Tillsammans kan vi göra skillnad.
Din gåva gör det möjligt.

svenskakyrkan.se/act

EN VÄRLD AV KLANGER

Foto: Ola Johansson IKON

ORGELN HAR KALLATS ALLA INSTRUMENTS DROTTNING, MED SINA ENORMA VARIATIONSMÖJLIGHETER. SOM EN HEL ORKESTER KAN DEN FÅ UTTRYCKA ALLA SINNESSTÄMNINGAR OCH STÖTTA I LIVETS OLIKA SKEDEN. I ÅR FIRAR VALLA KYRKAS ORGEL 50 ÅR.

För att få fler, unga och äldre, att upptäcka orgelns skönhet och kanske till och med vilja lära sig att spela instrumentet, bjuder vi i augusti in ungdomar och barn på orgelkurs. Helgen innehåller även konserter.

Barbro Wiskari, som är en av initiativtagarna till kurserna och kantor i Svenska kyrkan Tjörn, varför började du en gång själv spela orgel?

– Jag började spela orgel när jag gick i årskurs 6. Min pianolärare på musikskolan tyckte att jag skulle pröva. Kyrkan var ingen främmande miljö för mig så det kändes naturligt.

Vad är egentligen skillnaden på piano och orgel?

– Trots likheten med tangenter, svarta och vita, är mekaniken helt olika på piano och

orgel. Pianot har en klubba till varje tangent som slår an strängen som sätts i rörelse och klingar när pianisten trycker på tangenten. Orgeln är mera att likna vid en orkester där de olika stämmorna motsvarar olika instrument, ljusa eller mera basiga. När organisten trycker ner en tangent öppnas motsvarande pipa mot bälgen och luften som rusar in gör att tonen ljuder. Man kan alltså säga att pianot är ett stränginstrument och orgeln ett blåsinstrument, även om de båda samtidigt är klaverinstrument.

Är det svårt att lära sig spela orgel, det verkar vara mycket att hålla reda på?

– Att lära sig spela ett instrument kräver alltid många timmars övning. Svårigheten med orgel är att koppla isär armar och ben. Det är naturligt att hand och fot neurologiskt

Det är hisnande att tänka på att vi spelar på instrument som delvis är 150 år!

vill gå åt samma håll. En annan svårighet är att spelandet kan ge sträckningar i axlar och nacke, beroende på att organisten balanserar på sittknölnarna eftersom fötterna inte har en fast punkt.

Vad är det som är så speciellt med orgel?

– Jag tycker att orgeln är ett fantastiskt instrument som i princip bara finns i kyrkorna. Ett kulturarv som på många sätt fick sin storhetstid med reformationen på 1500-talet, då psalmerna på landets eget språk sjöngs i kyrkorna. Den har en stark tradition med improviserad musik och tolkar människan i livets olika skeden.

Varför låter orglar olika?

– Hur en orgel låter beror framför allt på hur många och vilka stämmor den har. Varje stämma har en pipa för varje ton, vissa stämmor har flera pipor för varje ton. Det innebär att en normalstor piporgel har tusentals pipor. Akustiken i kyrkorummet påverkar orgelns klang, liksom organistens förmåga att kombinera de olika stämmorna. Sist men inte minst påverkas klangen av hur skicklig orgelbyggaren är i arbetet med att intonera piporna. Allt instrumentbygge är ett resultat av hantverksskicklighet.

Både orglarna i Valla kyrka och i Stenkyrka kyrka är Hammarbergorglar. Hur är det med de orglar vi har i kyrkorna på Tjörn, hur gamla är de?

– Alla Tjörns orglar är byggda på 1970-80

talen men Klövedals och Vallas orglar har delar i bruk från 1870-talet. Då byggde orgelbyggare Salomon Molander från Göteborg instrumenten i båda kyrkorna. Det är hisnande att tänka på att vi spelar på instrument som delvis är 150 år! Den allra äldsta på Tjörn är Klövedals orgel.

Vilket är det maffigaste orgelstycket?

– Svårt att säga men de stora preludierna av JS Bach är svårslagna.

TINA AUGUSTSSON

ORGELKALAS PÅ TJÖRN

19-22 AUGUSTI 2021

Med anledning av att Vallas läktarorgel firar 50 år inbjuder vi till en helg med konserter och program för små och stora. Allt sker i Valla kyrka. För mer information om kurserna, se nästa sida.

Programmet i sin helhet finns på Svenska kyrkan Tjörns hemsida. Urval:

Fredag 20 augusti

19.00 Musik från Margareta Huitfeldts dagar. Lars Storm

Lördag 21 augusti

18.00 Orgel och piano i skön harmoni med Johannes Landgren och Bengt Forsberg

20.00 Stumfilm och orgel med piano med Johannes Landgren och Bengt Forsberg.

Medarrangörer är Göteborgs stift, Tjörns kommun, Orgelvision Väst/VG-regionen och Sensus studieförbund.

Med reservation för sena ändringar

FÖR ALLA BARN

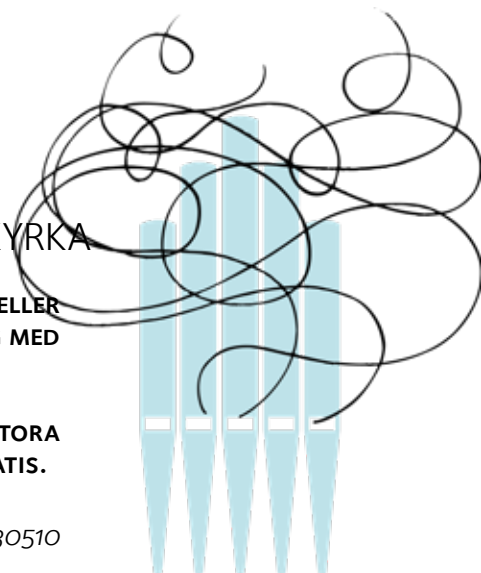
NYFIKEN PÅ ORGEL?

LÖRDAG 21 AUG KL 11-14 I STENKYRKA KYRKA

DU SOM ÄR BARN OCH ÄR NYFIKEN PÅ ATT BÖRJA SPELA ELLER HAR BÖRJAT SPELA ORGEL, ÄR VÄLKOMMEN TILL EN HALVDAG MED ORGANIST LINA LINDKVIST OCH KANTOR SVEN ECKERDAL.

VI BYGGER VÅR EGEN ORGEL OCH FÅR KLIVA IN I DEN STORA ORGELN. ALLA BJUDS PÅ LUNCHFIKA. PROGRAMMET ÄR GRATIS.

FRÅGOR? BARBRO.WISKARI@SVENSKAKYRKAN.SE ELLER 0733-230510

19-22 AUGUSTI. ORGELKURS FÖR UNGDOMAR FRÅN 15 ÅR.

MED ENSKILDA LEKTIONER OCH LEKTION I GRUPP. VI KOMMER ATT HA WORKSHOPS MED KYRKANS KLAVERINSTRUMENT, SJUNGA TILLSAMMANS, BESÖKA MORLANDA KYRKAS HISTORISKA ORGEL, LYSSNA PÅ KONserter PÅ KVÄLLARNA, BADA OM MAN VILL MED MERA. LEKTIONERNA ÄR I STENKYRKA OCH VALLA KYRKOR. ANMÄLAN KRÄVS. FRÅGOR STÄLLS TILL BARBRO.WISKARI@SVENSKAKYRKAN.SE ELLER 0733-230510

ASTRID 11 ÅR ÄR EN AV VÅRA YNGSTA ORGELELEVER PÅ TJÖRN. HON HAR SPELAT ORGEL I TVÅ ÅR.

– Varför är det roligt att spela orgel?

Att man får använda fötterna och spela med också. Det är kul att det finns så många olika typer av ljud man kan spela.

– Varför började du spela orgel?

När vi var iväg på en resa fanns det ett piano i huset vi hyrde. Jag spelade lite och tyckte det var kul. När jag kom hem provade jag att spela lita på en keyboard och snart därefter erbjöd Sven att han kunde lära mig spela

piano. Hemma övade jag på keyboarden. En dag när jag var på en lektion med Sven skulle vi titta på och prova orgeln. Jag tyckte att det var kul och började spela orgel istället. Hemma övar jag nu på ett digitalpiano som jag ställer in på orgel-ljud.

– Vad är det svåraste?

Att kombinera fotpedal, höger och vänster hand samtidigt som man bara ska titta på och läsa noterna.

Och för att Astrid ens ska nå ner till pedalerna så måste det finnas en särskild förhöjning anpassad för kortare ben. Som nu finns i Rönnängs kyrka, även redo för andra barn att använda.

Foto: Privat

Astrid när hon övar vid orgeln i Rönnängs kyrka. Hennes lärare har varit Sven Eckerdal.

MUSIK PÅ TJÖRN I SOMMAR

Med reservation för sena ändringar

FÖR UTFÖRLIGT OCH AKTUELLT PROGRAM SE WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TJORN

KAMMARMUSIKDAGAR

I VALLA & STENKYRKA KYRKA 16–18 JULI

16 JULI

15.00 Lyriska möten i Valla kyrka

20.00 Tango nuevo – Astor Piazzola 100 år. Stenkyrka kyrka

17 JULI

18.00 Tysk barockmusik i Valla kyrka

20.00 The Viola of my life i Stenkyrka kyrka

18 JULI

18.00 Nu är en dag framliden – resande melodier i 1600-talets Europa. Stenkyrka kyrka.

KAMMARMUSIK ÄR MUSIK, OFTAST KLASSISK MUSIK, SOM ÄR AVSEDD ATT FRAMFÖRAS AV ETT MINDRE ANTAL INSTRUMENT ELLER RÖSTER MED INDIVIDUELLA STÄMMOR, TILL SKILLNAD FRÅN ORKESTERMUSIK DÄR DE FLESTA STÄMMOR BESÄTTTS AV FLERA INSTRUMENT.

Foto: Alex & Martin IKON

MUSIK I SAMBAND MED VALLA VÄGKYRKA 5–30 JULI

Onsdagar 15.30, fredagar 15.00 och lördagar 18.00. I Valla kyrka.

MUSIK I SOMMARKVÄLL I STENKYRKA FÖRSAMLING 19.00

Skärhamns kyrka: 7 juli, 21 juli, 4 augusti
Stenkyrka kyrka: 14 juli, 28 juli

MUSIKKVÄLL I KLÖVEDAL 19.00

8 juli och 15 juli

Tillsammans med Kustkyrkan.

SOMMARMUSIK I RÖNNÄNG 19.00

15 juli och 5 augusti

PILGRIMSVANDRA

Foto: Tina Augustsson

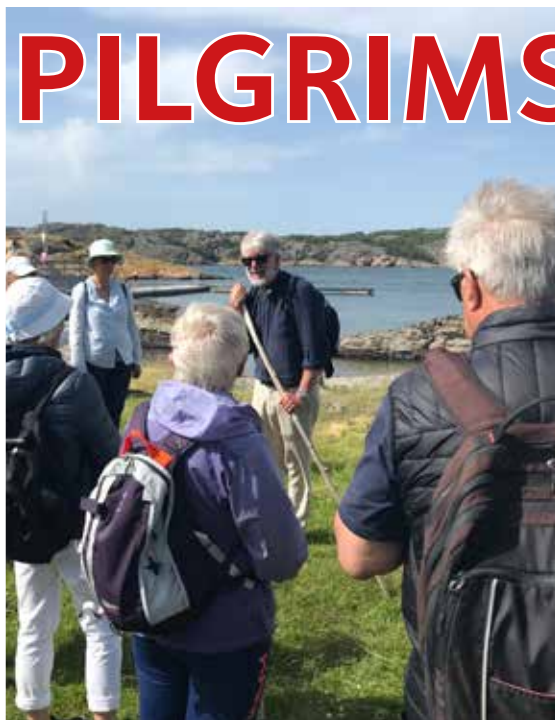
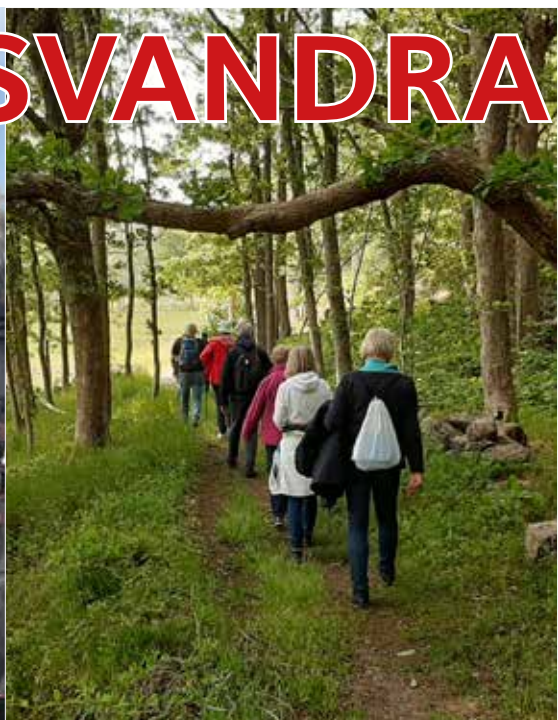

Foto: Maria Eliasson

RÖNNÄNG

17 JUNI 18.00–20.30

Samling på parkeringen vid Rönnängs skola 18.00 och beräknar vara åter 20.30. Vi går en vandring ca 5,5 km lång på väg och stig, men även en liten bit i kuperad terräng. Medelsvår vandring. Vi kommer att se skog, äng och hav. Stopp längs vägen med reflektion av präst Janåke Hansson. Medtag egen fika, vi gör ett fikastopp. Ev. frågor Janåke Hansson tel.0733-230508

KÅLLEKÄRR

10 JULI 17.00–19.00

Start och mål vid Kyrkans Hus i Kållekärr. Parkering finns. Vi går en vandring på ca 5 km. Mest på väg men även på stig och äng. Lätt till medelsvår vandring. Medtag fika, vi gör några stopp under vandringen då präst Jaana Pollari Lindström leder oss i några tankar.

HALSBÄCK

29 JULI 18.00–20.30

Pilgrimsvandring i Klövedal med mål Björs-huvudet vid Halsbäck. Parkering markerad, en bit innan bryggan i Halsbäck. Vi startar 18.00 och är åter ca 20.30. Vandring på väg, äng men också i berg och längs stenig strand. Medelsvår vandring. Medtag fika. Stopp under vägen, präst Andreas Pervik delar tankar.

HÖVIKSNÄS

14 AUGUSTI 17.00–19.00

Start och parkering vid reningsverkets parkering i Höviksnäs. Vi vandrar på väg och över berg, lätt till medelsvår vandring. Medtag fika. Vi gör några stopp längs vägen och präst Jaana Pollari Lindström delar tankar med oss.

Kläder efter väder till samtliga vandringar!

**Eventuella frågor kontakta:
Anne-Marie Axelsson
tel. 0733–23 05 34.**

ÖPPNA KYRKOR

VÅRA KYRKOR ÄR ÖPPNA FÖR BESÖK MÅNDAG TILL FREDAG 10.00-16.00 HELA SOMMAREN. DU HITTAR ALLA ADRESSER PÅ SIDAN 26 I TIDNINGEN. RESERVATION FÖR ÄNDRINGAR.

VARDAGAR HELA SOMMAREN

Våra kyrkor på Tjörn, har **öppet vardagar mellan 10.00-16.00**. Kom in i kyrkorummet, låt dig förundras och bli berörd. Här finns kyrkskepp, dramatiska altartavlor och en vacker interiör. Alla kyrkor har sin egen karaktär. Klädesholmens kyrka med sitt blå tak, Vallas kyrka nya ikonmålning Ömhetens gudsmoder, Stenkyrka som är vår största kyrka och Klövedals kyrka med sin lummiga sköna inramning.

Skärhamns kyrka har lunchandakt på onsdagar 12.00

Låt våra kyrkorum få bli en plats för eftertanke och vila. Be en bön och tänd ett ljus. Här finns plats för enskild andakt, en plats att bara vara på, utan krav och måsten.

FÖR ALLA BARN

ELDFLUGAN 30 JUNI I SKÄRHAMNS KYRKA

För barn (3-6 år) och vuxna att upptäcka tillsammans: en barnföreställning som sammanmälter dans, musik, dockteater och rumslig gestaltning för att skapa en fantasi-värld som går att ta på och röra sig i.

10.30 Föreställning 1 (max 30 p)

11.30 Föreställning 2 (max 30 p)

12.00 Korv & bröd

13.00 Barnworkshop då vi skapar egna insekter i Skärhamns församlingsgård

Anmälan: kersten.cottyn@svenskakyrkan.se eller 0733-230 509

VÄGKYRKA I VALLA

5 JULI TILL 30 JULI
MÅNDAG TILL FREDAG,
13.00–18.00

Med reservation för sena ändringar

Väffelcafé i församlingshemmet,
med möjlighet att fika utomhus (om
vädret tillåter).

Musik i Valla kyrka under perioden
på onsdagar 15.30, fredagar 15.00 och lördagar 18.00.

FÖR AKTUELLT PROGRAM SE WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TJORN

I Valla kyrka finns möjlighet att se den nyinköpta ikonen Ömhetens Gudsmoder av
Eva Forsell Aronsson. För kyrkans öppettider under sommaren, se sid 19.

Foto: Tina Augustsson

S:T MARY TJÖRN I SKÄRHAMN

Någon gång i juni är förhoppningen att S:t Mary öppnar, till en början en gång i veckan. När café och second hand är öppet kan du se på Instagram och Facebook.

Åsa är ansvarig och till sin hjälp har hon ideella och några som arbetstränar. Du kommer även möta några av de anställda i Svenska kyrkan Tjörn.

I cafeet kommer du kunna köpa kakor, smörgåsar och glass. I vår second hand kan du fynda kläder, böcker, porslin, tavlor, skor med mera.

FÖLJ OSS PÅ:

Instagram: marytjorn
facebook: mary Tjörn

FRITT BRODERI – UTSTÄLLNING I STENKYRKA

5 JULI TILL 1 AUGUSTI i Stenkyrka kyrka, under kyrkans öppettider, se sid 19.

Vernissage efter gudstjänsten 4 juli.

Sara Hansson och Ingela Bertilsson visar sina broderier.

13 JULI WORKSHOP MED INGELA OCH SARA KL 18–20 I STENKYRKA KYRKA

De berättar om sitt skapande och du får själv prova på att brodera och berätta din berättelse med nål och tråd. Ingela har inspirerats av Ellen Key och berättar också mer om detta.

OMSTÄLLD TILL 2022.

Utställning om Änglar i
Kyrkans Hus, Kållekärr.

Foto: Tina Augustsson

#Kaffemedhopp är en digital satsning för att visa på hur vi alla kan vara med och förändra den situation som coronapandemin har skapat. Genom att vara med och bjuda in till fika där vi även swishar en summa, kan vi tillsammans göra vårt fika extra gott.

I en kris drabbas människor i utsatthet hårdast. Coronaviruset gör inga undantag. Bristen på sanitet, rent vatten och fullgod sjukvård är påtaglig för miljontals människor och många lider av underliggande sjukdomar och undernäring. Tillsammans med lokala partners över hela världen kämpar vi varje

dag för att människor i utsatta situationer, på flykt eller i konflikt ska ha ett värdigt liv. Din och allas hjälp behövs i detta akuta läge. Gör er fika till en extra viktig sådan. Bjud in till Kaffe med hopp!

När alla som dricker #kaffemedhopp swishar exempelvis 40 kr, 80 kr eller annan valfri summa blir det snabbt ett stort belopp tillsammans. Vi kan tillsammans bli en stor förändringskraft där alla bidrar med det som de kan.

act
Svenska kyrkan 🇸🇪

SÅ HÄR GÖR DU

1. Fika! Digitalt, över telefon eller utomhus med avstånd tillsammans med till exempel vänner, kollegor eller mormor.
2. Swisha! Uppmuntra alla som är med och fikar att swisha en gåva till **900 12 23**. Skriv "Kaffe med hopp" i meddelandefältet.
3. Dela! Njut av er fikastund, ta en bild på den och dela den gärna i sociala medier. Skriv in hashtaggen #kaffemedhopp och nämn Act Svenska kyrkan i ditt inlägg. Uppmuntra fler att fika #kaffemedhopp. Ju fler vi blir som fikar, desto större skillnad gör vi tillsammans!

HELIGA RUM – Göteborg en stad med många religioner

Foto Mikael Ringlander

St Gabriels syrisk-ortodoxa kyrka

HELIGA RUM ÄR EN UTSTÄLLNING OCH EN BOK OM GÖTEBORGARNAS RELIGIÖSA HISTORIA OCH RUM. SYFTET MED HELIGA RUM ÄR ATT ÖKA KUNSKAPEN OM EGNA OCH ANDRAS RELIGIÖSA TRADITIONER. UTSTÄLLNINGEN PÅGÅR I GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK (VID GÖTAPLATSSEN) FRAM TILL MITTEN AV SEPTEMBER.

Det finns många heliga rum i Göteborg, kanske är det hundra, kanske är det fler. De heliga rum som presenteras i boken och i utställningen, är ett urval baserat på representativitet i Göteborg, storlek på religion och antal heliga rum inom respektive religion.

Göteborg har en spännande religiös historia. Staden grundades av reformerta holländare och befolkades tidigt av tyska, nederländska, svenska och skotska protestanter. Men läget vid havet och internationella resor gjorde att den religiösa enheten kom att utmanas. Genom århundradena kan vi se hur staden alltmer har öppnats för religiös mångfald.

Genom kunskap kan fördomar och eventuella missförstånd bearbetas. Heliga rum blir ett led i en ökad dialog och samverkan mellan människor från olika religiösa traditioner i Göteborg.

Text från Göteborgs stift

FAKTUM NOVELL – 100 SIDOR LÄSNING FÖR 100 SPÄNN!

Faktum är Sveriges största gatutidning, förutom "vanliga" tidningen är nu Faktum Novell här.

År 2020 släpptes första Faktum Novell. Ett bidrag till litteraturen och läsningen i Sverige, och ett sätt att skapa mervärde för Faktums försäljare i arbetet på gatan. Nu är uppföljaren äntligen här! 14 författare har skrivit om kärlek och lust, sorg och förlust – och kamp. Om livet helt enkelt.

Faktum Novell 2021 finns att köpa hos din Faktum-försäljare, eller beställ här:

www.faktum.se/faktum-novell-2021

Novellerna i årets upplaga är skrivna av författarna:

Carola Ankarborg, Majgull Axelsson, Augustin Erba, Emelie Fischer, Gabriella Fäldt, Mirella Hetekivi, Thomas Jakobsson, Martin Joviken, Elis Monteverde Burrau, Eva Nour, Katarina Petersmo, Agneta Söderberg, Thomas Wennersten, Lina Wolff. Illustrerade av Miika Tuomivuo.

Svenska kyrkan Tjörn är en av de partners som gör det möjligt att ge ut Faktum Novell.

Du har väl bokat in den 19 september?

Svenska kyrkan har 5,8 miljoner medlemmar, cirka 21 600 anställda och tusentals och åter tusentals frivilligarbetare. Vart fjärde år hålls det val då drygt 19 400 förtroendeuppdrag ska fördelas. I kyrkovalet 2021 är det 5 miljoner personer som har rösträtt. Det är medlemmar som är minst 16 år gamla på valdagen den 19 september.

För Svenska kyrkan är medlemmarnas inflytande viktigt. För att kunna kalla sig folkkyrka måste ju folket vara med och styra. Det gör man på tre olika nivåer: lokalt, regionalt och nationellt. Parallellt med de nivåerna finns också ett religiöst, teologiskt, ledarskap i form av kyrkoherdar, biskopar och ärkebiskopen.

Källa: Svenska kyrkans valinformation

Kyrkomötet: Svenska kyrkans högsta beslutande organ och beslutar i frågor som handlar om kyrkoordningen (Svenska kyrkans regelverk) och andra frågor som har betydelse för hela Svenska kyrkan.

Stiftsfullmäktige: Styr det lokala stiftets arbete vars grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingens liv i stiftet.

Kyrkofullmäktige: Styr församlingens arbete, vars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Foto: Magnus Aronson IKON

FÖR ATT HA RÖSTRÄTT SKA MAN:

- tillhöra Svenska kyrkan
- ha fyllt 16 år senast på valdagen
- vara folkbokförd i en församling i Sverige

ATT LÄGGA PÅ MINNET

Röstkort: skickas ut med posten till alla röstberättigade omkring den **1 september**. På röstkortet finns uppgift om var du kan rösta.

Förtidsröstning: kommer att vara möjlig från **6 september**. Vi återkommer om exakta tider och plats var detta sker på Tjörn.

VALDAG: söndag **19 september!**

VI GÅR MOT LJUSARE TIDER

Foto: Kristin Lidell

När jag skriver denna sommarhälsning till er som bor i Göteborgs stift skiner den uppgående vårsolen utanför fönstret. Det är ljust, men fortfarande kallt om morgonen.

Jag tänker att det är en bild av den tid vi lever i just nu, när pandemin fortfarande håller vår värld och våra liv i sitt grepp. Vi begränsas av restriktioner och vi strävar efter att skydda oss själva och varandra från smittan. Samtidigt lyser vitsipporna vita i vårsolens värmande ljus och vi hör att fler och fler i vår omgivning blir vaccinerade och därmed får det skydd som behövs för att sakta kunna

återgå till ett liv som liknar det som var före pandemin.

Det är precis som livet alltid är; vi bärs av hoppet och vi tyngs av oron. Hopp om att vi snart ska få mötas utan att behöva tänka på avstånd och oro för att vi själva, våra nära och kära ska drabbas av smittan och dess effekter. Hoppet värmer oss och oron kyler oss.

På Vetenskapsradion Hälsa svarade två läkare och en professor på lyssnarnas frågor om vad man kan och får göra när man är vaccinerad och när det är möjligt att resa, handla

PERSONALNYTT

SVEN ECKERDAL,
KANTOR I RÖNNÄNGS FÖRSAMLING,
SLUTAR SIN TJÄNST HOS OSS
UNDER SOMMAREN.

och umgås. I slutet av programmet fick de själva frågan vad de kommer att göra när de blivit vaccinerade. Svaren kom snabbt; att få krama min bästa väninna, att få vara nära och träffa mina vuxna barn och att få bjuda hem svärmor på middag.

Svaren visar vad som är betydelsefullt för oss människor, att vi får vara nära varandra, att vi får finnas i ett sammanhang och inte leva i isolering. I våra kyrkor och församlingar har vi, som övriga samhället, levt med begränsningar. Ovanligt hårda tycker många av oss, eftersom våra kyrkorum ofta är stora och rymliga.

När du läser detta vill jag tro att smittan gått ner och begränsningarna lättats. Det hoppet bär jag, att vi kan få fira gudstjänst tillsammans igen. Och jag tänker också på det som under pandemin skjutits på framtiden, firanden av olika slag, familjehögtider, dop och bröllop. Jag hoppas det är tid för att få fira – Fest för livets skull!

Med dessa ord vill jag önska dig som bor och lever i församlingar i Göteborgs stift en väl-signad sommar med bibelordet:

"Gud har inte gett oss modlöshetens ande, utan kraftens, kärlekens och självbesinningens."
(2 Timotheosbrevet 1:7)

SUSANNE RAPPMANN, BISKOP

RUMÄNIEN- INSAMLINGEN AVSLUTAD

Efter många års verksamhet avslutas det som kommit att kallas Rumänieninsamlingen i Svenska kyrkan Tjörn. Utifrån flera olika anledningar kommer insamlingen inte längre att fortsätta. Mängder av kläder har genom åren gått vidare för återbruk och glädje på nya platser – men nu är det inte möjligt att fortsätta och situationen i Rumänien har också förändrats genom åren. Eldsjälarna Christina Edvardsson och Birgitta Adolfsson kan få avsluta med "flaggan i topp"! Oändligt stort tack till er för insatser genom åren och stort tack också till alla ideella som oförtrutet sorterat och packat under åren. **TACK!**

Svenska kyrkan Tjörn fortsätter arbetet för människor i utsatthet bland annat genom den Ideella föreningen S:t Mary Tjörn, som bland annat kommer driva café och second-hand affär i Skärhamn för att bereda plats för arbetsträning och rehabilitering. MEN S:t Mary Tjörn kan endast ta emot små mängder kläder (tvättade och sorterade) och andra saker för vidare försäljning i secondhand butiken. Det kommer inte finnas möjlighet att ta emot stora volymer (dödsbon etc.) på samma vis som Rumänieninsamlingen.

Gensvaret på S:t Mary Tjörn arbetet har i uppstarten varit fantastiskt, **TACK!** Vilket i dagsläget innebär att det är bra att ta kontakt med verksamhetsledare Åsa Johnsson 0739-73 81 15, innan man lämnar saker till försäljning, så att vi kan se vad som är möjligt att ta emot!

JOHAN ERNSTSON
KYRKOHERDE

BLEKETS KYRKA

KAPELLVÄGEN 5, 471 96 BLEKET

Det finns några parkeringsplatser utanför kyrkan.

HÅLLPLATS BLEKETS SKOLA.

DYRÖNS EFS-KYRKA

HAMNVÄGEN 27, 471 43 DYRÖN

Ta färjan från Rönnäng. Parkera bilen vid parkeringen i Stansvik vid Tjörns ishall.

HÄRÖNS SKOLHUS

Parkera vid Linnevik, vid infarten till Kyrkesund. Gå cirka 400 meter till färjeläget. Det går inte att parkera vid färjan. Ta färjan (tidtabell) från Kyrkesund och promenera till skolhuset (ca 200 m.)

KYRKANS HUS I KÅLLEKÄRR.

SVENBORGSVÄGEN 4, 471 94 KÅLLEKÄRR

Det finns en parkeringsplats 50 meter från huset.

HÅLLPLATS KÅLLEKÄRR.

KLÄDESHOLMENS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM KYRKVÄGEN 10, 471 51 KLÄDESHOLMEN.

Det finns några få parkeringsplatser utanför kyrkan och församlingshemmet.

HÅLLPLATS KLÄDESHOLMEN ÖSTRA.

KLÖVEDALS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM KYRKOFJÄLL 224, 471 92 KLÖVEDAL.

Det finns parkeringsplatser mellan kyrkan och församlingshemmet.

HÅLLPLATS KLÖVEDAL TÅDÅS.

MYGGENÄS FÖRSAMLINGSGÅRD

ANTILOPVÄGEN, 471 61 MYGGENÄS

Det finns parkeringsplatser utanför.

HÅLLPLATS MYGGENÄS CENTRUM.

RÖNNÄNGS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM.

KYRKVÄGEN 26, 471 41 RÖNNÄNG

Det finns parkeringsplatser utanför församlingshemmet.

HÅLLPLATS RÖNNÄNGS BRYGGA CA 700 M TILL KYRKAN

STENKYRKA KYRKA

STENKYRKOVÄGEN 30, 471 93 KÅLLEKÄRR

Det finns några parkeringsplatser utanför kyrkan. Det finns fler p-platser nere vid kyrkogården (ca 100 m) och vid Billströmska folkhögskolan.

**HÅLLPLATS STENKYRKA KYRKA ELLER
BILLSTRÖMSKA FOLKHÖGSKOLAN.**

SKÄRHAMNS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSGÅRD KYRKVÄGEN 8B, 471 32 SKÄRHAMN

Det finns i princip inga parkeringsplatser uppe vid kyrkan. Parkera vid fd Saga biografen.

**HÅLLPLATS SKÄRHAMN NORRA ELLER
SKÄRHAMNS TORG.**

VALLA KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM, VALLA KYRKVÄG 31, 471 72 HJÄLTEBY KRÅKEDALSVÄGEN 43, 471 72 HJÄLTEBY

Det finns parkeringsplatser mellan kyrkan och församlingshemmet, och norr om kyrkogården.

HÅLLPLATS VALLA KYRKA.

ÅSTOLS MISSIONHUS

GULLHEDEN 3, 471 44 ÅSTOL

Ta färjan från Rönnäng. Parkera bilen vid parkeringen i Stansvik vid Tjörns ishall.

ÖVERGÅRDSVÄGEN 39, HÖVIKSNÄS

Valla församlings lägenhet i Höviksnäs.

FÖR ATT HITTA KOLLEKTIVTRAFIKEN SE

Västtrafiks webbsida reseplaneraren.

<http://reseplanerare.vasttrafik.se/>

SVENSKA KYRKAN TJÖRN, PASTORSEXPEDITIONEN

HAMNGATAN 17, 471 32 SKÄRHAMN

telefon växel: 0304 66 00 55

tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/tjorn

HÅLLPLATS SKÄRHAMNS TORG

**V27-32 ÖPPET: 9.00-12.00 MÅNDAG TILL
FREDAG**

KORS OCH TVÄRS

ELEFANTBETE				FICK EN SALT FRU		DEN DANSAS DET GRÖNS	
FÖRVRANST VERK				BALE		DANSSTALLE	
VOJTYLAS VAR LÅNGA				ÄNGARE		HOPP-MÄTT	
ETT AV PÄNS FACK-ORGAN				ÄR VÄL FLAGEN VID OVADER			
HERREN ÄR HERDE				MED MED BUMS		PARTI-BOK-STAVEN	
VARA POSITIV TILL				RADON		BAKDEL	
VÄGBOK-STAV FLOTT				HYLLA		LÅNGS-MÄTT	
NYCKEL-DEL				KAN MAN AV GLADJE		FÄS	
BÄRS AV JUDISK MAN I SYNAGOGA				HYFS		IDKA	
BACKE				HÖR-DES		KÄL-LING	
PSALMEN				BE-STAM-DE SIG FÖR		KRYDDÖRT	
"Din sol går upp för ond och god, för [] [] [] [] ; o, må jag så i tålmod och kärlek likna dig."				GODKANT FÖR FARMOR		SMAL-TER SOLEN	
				KON-FISKE-RA		GÄR DE FLESTA UT	
						MITT I ARDEN-NERNA	
						BOK 2102	

Namn: _____

Adress: _____

HARNÄ				PRIM				SAV			
E				SALIG				LR			
MK				AKTA				OTIUM			
LÅNGFREDAG				TÅ							
TU				FIRAR				ÖSAN			
FRÄS				TERESA							
FÖR				EVIG				TID			
PSALMEN				VIGGA				G			
"Här var mellan ljuset och mörkret en strid. Dock segrade ljuset [] [] [] []"				OR				DÖMD			
				ABSALOM				BOK			
				KOMMAT				T			

SKICKA IN LÖSNING TILL:

Svenska kyrkan Tjörn, Hamngatan 17,
471 32 Skärhamn.

Eller mejla orden från de gulmarkerade rader-
na till tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se
Märk med "Korsord". Tävlingen pågår till 30 juli.

Vinnare till förra krysset, som gratule-
rats med var sin blomstercheck är:

- Ingrid Stensholm, Skärhamn
- Gun-Britt Pettersson, Klövedal
- Bo Karlsson, Hjärteby

VAD ÄR VIKTIGT FÖR ETT GOTT LIV? VEM ÄR JAG OCH VEM VILL JAG VARA? NÄR DU ÄR KONFIRMAND FINNS MÖJLIGHET ATT FUNDERA PÅ SÅDANT SOM VI KANSKE INTE GÖR VARJE DAG. VI TAR OSS TIDEN ATT SAMTALA OM DE STORA FRÅGORNA. DESSUTOM FÅR DU ÅKA PÅ LÄGER, LÄRA KÄNNA NYA MÄNNISKOR ELLER LÄRA KÄNNA GAMLA VÄNNER PÅ ETT NYTT SÄTT.

Vi erbjuder fyra konfirmandgrupper som alternativ:

GRÖNA SOFFAN, KÄLLEKÄRR:

Varannan måndag eftermiddag.

GUD OCH BERLIN, VALLA:

Åtta träffar, samt en vecka i Berlin, OBS begränsat antal! Kostnad 1500 kronor.

HELGKONFA, SKÄRHAMN:

En helg i månaden.

UPPTÄCKARGRUPP, RÖNNÄNG:

Två gånger i månaden, med avslutande sommarvecka.

I alla alternativ ingår minst två helgläger och två gemensamma konfalördagar med alla grupper.

SISTA ANMÄLNINGS DAG 27/8

För mer information och anmälan, se vår hemsida
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TJORN/KONFIRMATION

